

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології і перекладу

(назва факультету)

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

«ВІДОБРАЖЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ У НІМЕЦЬКИХ НАРОДНИХ КАЗКАХ»

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.043 Германські мови і літератури (переклад включно), перша - німецька

освітній рівень перший (бакалаврський) рівень

освітня програма Німецька мова і література, друга іноземна мова, переклад

статус дисципліни вибіркова

Форма навчання денна

Навчальний рік 2022–2023

Семестр IV

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мови навчання німецька

Форма підсумкового

контролю - залік

КИЇВ – 2022

1. Анотація навчальної дисципліни: розкривається мовна картина світу, висвітлюються важливі та актуальні явища словникового складу німецької мови на матеріалі народних казок. Вивчаються семантичні, історико-етимологічні, культурологічні ознаки лексичних і фразеологічних одиниць у німецьких казках. Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредити ЄКТС;

90 год.,

у тому числі:

лекції – **14** год.,

семінарські заняття – **16** год.,

самостійна робота – **60** год

3. Мета вивчення навчальної дисципліни: Підготовка фахівців, здатних розв'язувати практичні проблеми в галузі германської філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, перекладом німецьких народних казок.

4. Перелік тем лекційних і семінарських занять

1. Дослідники німецького фольклору.	1. Семантичні ознаки німецьких лексем та фразем («Бременські вуличні музиканти», «Заєць та їжак», «Кішка й мишка в дружбі» «Шість лебедів» «Вовк і семеро козенят»).
2. Оцінність у німецьких казках.	2. Історико-етимологічні особливості німецьких лексем та фразем («Білосніжка і семеро гномів», «Хлопчик-мізинчик», «Старий дід і внучок» «Дурень Ганс»).
3. Час і простір у німецьких казках.	3. Культурологічні ознаки німецьких лексем та фразем («Спляча красуня», «Невдячний син», «Розумна дочка селянська», «Розумна Ельза»).
4. Традиції та стереотипи німецького етносу.	4. Мовні засоби вираження оцінності в німецьких казках («Рапунцель», «Три ледарі», «Шестеро увесь світ обійдуть», «Семеро хоробрих»).
5. Типові риси характеру німецького етносу.	5. Мовні засоби вираження часу й простору в німецьких казках («Червоний капелюшок» «Гензель і Гретель» «Попелюшка»).
6. Національно маркована лексика.	6. Австрійські та швейцарські казки: традиції та стереотипи.
7. Німецькі казки в перекладах С. Сакидона, Є. Поповича.	7. Переклад німецьких казок на українську мову.
	8. МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

5. Система оцінювання курсу

Оцінювання (усних повідомлень, виконаних практичних завдань, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань тощо) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтується на чинних нормативних документах. Система модульно-рейтингового контролю з вибіркової дисципліни з лінгвістики «Відображення мовної картини світу у німецьких народних казках» включає оцінювання

таких складників: аудиторної роботи студента, самостійної роботи студента, модульної контрольної роботи.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських занять та лекцій позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента (на семінарському занятті)

Активна участь у занятті як індивідуально, так і в групі або парі, підготовлена відповідь з практичного матеріалу, інформаційне повідомлення, презентація, ситуативний виступ, які відповідають змісту практичного заняття, цікавий коментар, участь в обговоренні відповідей інших студентів, правильно виконані практичні завдання як усно так і письмово.	«відмінно»
Участь у занятті як індивідуально, так і в групі або парі, підготовлена відповідь з практичного матеріалу, виступ, презентація, ситуативний виступ, переважно правильно виконані практичні завдання.	«добре»
Пасивна участь у занятті. Робота переважно у групі, інформаційне повідомлення чи коментар демонструють початковий рівень опрацювання теми, некоректне виконання практичних завдань.	«задовільно»
Пасивна участь у занятті, інформаційне повідомлення, виступ не підготовлені, неправильне виконання практичного завдання	«незадовільно»
Неявка на заняття	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Виконані вірно на 90% завдання	«відмінно»
Виконані вірно на 75% завдання	«добре»
Виконані вірно на 50% завдання	«задовільно»
Виконані менше ніж 50% завдань	«незадовільно»
Невиконання самостійної роботи	«0»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за аудиторну й самостійну роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

Виконані вірно на 90% завдання	«відмінно»	50 балів
Виконані вірно на 75% завдання	«добре»	40 балів
Виконані вірно на 50% завдання	«задовільно»	30 балів
Виконані менше ніж 50% завдань	«незадовільно»	20 балів
Неявка на МКР		0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за аудиторну й самостійну роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Формою підсумкового контролю є залік.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «незараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на

підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином: 90 – 100 балів – А; 82 – 89 балів – В; 75– 81 бал – С; 66– 74 бали– D; 60 – 65 балів– E; 40 – 59 балів–FX; 39 балів і нижче– F.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Залік з вибіркової дисципліни з лінгвістики «Відображення мовної картини світу у німецьких народних казках» передбачає виконання одного теоретичного та одного практичного завдання.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку

Повна і правильна відповідь на два питання та бездоганно або добре виконане практичне завдання	«зараховано»
Достатня відповідь на теоретичне питання, практичне завдання виконане добре	«зараховано»
Поверхова відповідь на теоретичне питання, практичне завдання виконане зі значними зауваженнями	«зараховано»
Поверхова відповідь на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання; відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання і не повністю виконане практичне завдання.	«незараховано»

Умовою допуску до семестрового заліку є виконання студентом усіх вимог робочої навчальної програми з вибіркової дисципліни з лінгвістики «Відображення мовної картини світу у німецьких народних казках»: опанування тем лекцій і семінарів, виконання самостійної роботи та модульної контрольної роботи.

Шкала відповідності оцінок:

Зараховано	60-100 балів
Незараховано	0-59

6. Рекомендовані джерела:

Основна література:

- Деркачова О., Ушневич С.* Літературна казка Німеччини та Австрії: навч.-метод. посібник / Ольга Деркачова, Соломія Ушневич. – Брустурів: Дискурсус, 2013. – 216 с.
- Wunderbare Märchenwelt / Genehmigte Sonderausgabe.* – Köln: Hübner&Partner, 2001. – 414 S.
- Кияк Т.Р.* Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т.Р. Кияк, А.М. Науменко, О.Д. Огуй. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 543 с.
- Koller W.* Einführung in die Übersetzungswissenschaft / Werner Koller. – [7., aktual. Aufl.]. – Wiebelsheim : Quelle und Meyer, 2004. – 343 S.

Додаткова література:

- Іваницька М.* Німецько-український художній переклад: від Франка до Стуса / М. Іваницька // Мовні і концептуальні картини світу. – 2013. – Вип. 2. – С. 143–159.
- Швець Т.А.* Колірна палітра мовної картини світу німецької народної казки / Т. Швець // Науковий вісник ДДПУ імені І.Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство, № 11, 2019. – С.160-166.
- Мельник О.В.* Мовна картина світу німецької народної казки (на матеріалі казок Л.Бехштайна) / О.Мельник // Вісник Житомирського державного університету. – Філологічні науки. – Вип. 58. – С.165-170.
- Білоус Н.В., Харчук А.І.* Лексико-семантичні особливості перекладу німецьких казок українською мовою / Н. Білоус., А. Харчук / Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки. – № 272. – С. 193–198.

Кирилюк С.В. Лінгвокогнітивні характеристики концепту WEG / ДОРОГА в німецькій народній казці: дис. . . . канд. філол. наук. – Запоріжжя: ЗНУ, 2016. – 210 с.

Інтернет ресурси:

<http://m.knlu.edu.ua/enrol/index.php?id=37>

<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/20750198.html>

<https://starylev.com.ua/old-lion/author/popovych-yevgen>

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BA%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D0%BD_%D0%A1%D0%B8%D0%B4%D1%96%D1%80_%D0%99%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87

Додаткові ресурси <http://m.knlu.edu.ua/enrol/index.php?id=37>

Силабус, зразки завдань модульних контрольних робіт, орієнтовні питання до заліку (перше питання), плани лекційних та семінарських занять, рекомендована література, порядок відпрацювання пропущених занять.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна: комп'ютерний клас з доступом до мережі Інтернет для проведення тестування; мультимедіа-проектор для проведення лекцій у форматі презентацій Power-Point; ноутбук або стаціонарний комп'ютер; дошка; освітня платформа Moodle; застосунок Microsoft Teams.